

Türkiye İktisat Kongresi

Kongre 17 Şubat - 4 Mart 1923 tarihleri arasında toplanmıştır. Yapılan bu kongre Lozan görüşmelerine ara verildiği sırada gerçekleşmiştir. Bu kongrede iktisadî gelişme ve yükselme için köklü bir program yapılacağı, ancak bu programın düzenlenmesinde önce iktisatla ilgili olanların bir araya toplanacağı, bunların alacağı kararların programı oluşturacağı ifade edilerek çiftçi, tüccar, amele (işçi), sanayici, banka, şirket temsilcilerinin toplanacağı açıklanmıştır.

1923 Türkiye İktisat Kongresi'nde ATATÜRK ne devletçi ne de özel sermayeye dayalı herhangi bir hazır reçete öneriyordu. Çözüme varmak için bir arayış içine girilmiş, dışarıdaki çeşitli deneyimler incelenip içerideki tartışma ve gelişmeleri değerlendirerek sonuca gidilmek istenmiştir. 17 Şubat 1923'te toplanan Türkiye İktisat Kongresi'nin açılış konuşmasında Mustafa Kemal, ekonomik bağımsızlığın önemine dikkat çekmiştir.

Kongrede alınan kararlar özetle şöyledir: Hammaddesi yurt içinde yetişen sanayi dalları kurulmalı; küçük imalattan hızla fabrika üretimine geçilmeli; özel teşebbüse kredi sağlayacak bir devlet bankası kurulmalı; devlet iktisadi alandaki yerini almalı ve özel sektörün gerçekleştiremediği yatırımlar devlet eliyle yapılmalı; ulaşımın önemi gözetilerek demiryolu inşaatı programa bağlanmalıdır.

Türkiye İktisat Kongresi'nde çiftçi grubunun ekonomik problemlerine büyük önem verilmiş ve bu konuda bazı esaslar tespit edilmiştir. Çiftçinin eğitilmesine büyük önem verilmiştir. 1924 Silah Altına Alma Yasası ile ordunun askere alınan köylülere, askerlik hizmetleri sırasında tarım makinaları ve yeni yöntemleri öğretmeleri öngörülmüştür.